

Rapida transformare urbanistică a Bucureștiului celei de-a doua jumătăți a veacului trecut a creat uneori ediliilor primăriei multe probleme în amplasarea unor monumente publice. Un asemenea caz l-a constituit și *Coloana* din Grădina Episcopiei, un mic parc amenajat în 1872, pe locul unde altădată fusese biserica dăruită Episcopiei Rîmnicului de către generalul Mihai Cantacuzino.

Cînd, în 1888, impozanta clădire a Ateneului Român a fost terminată, iar grădina Episcopiei încorporată noului edificiu, a cărui denumire mai tirziu a primit-o, s-a constatat că sveltă Coloană, avînd ca fundal noua construcție, își pierdea monumentalitatea de altădată¹. Cum pe de altă parte se dorea o cît mai avantajoasă perspectivă a Ateneului Român, ateneiștii au reușit să determine autoritățile să mute *Coloana*, ceea ce s-a și întîmplat, ea găsindu-și locul în elipsa de pe bulevardul Carol I (azi b-dul Republicii), importantă arteră de comunicație, realizată în 1890, sub primariatul lui Pake Protopopescu².

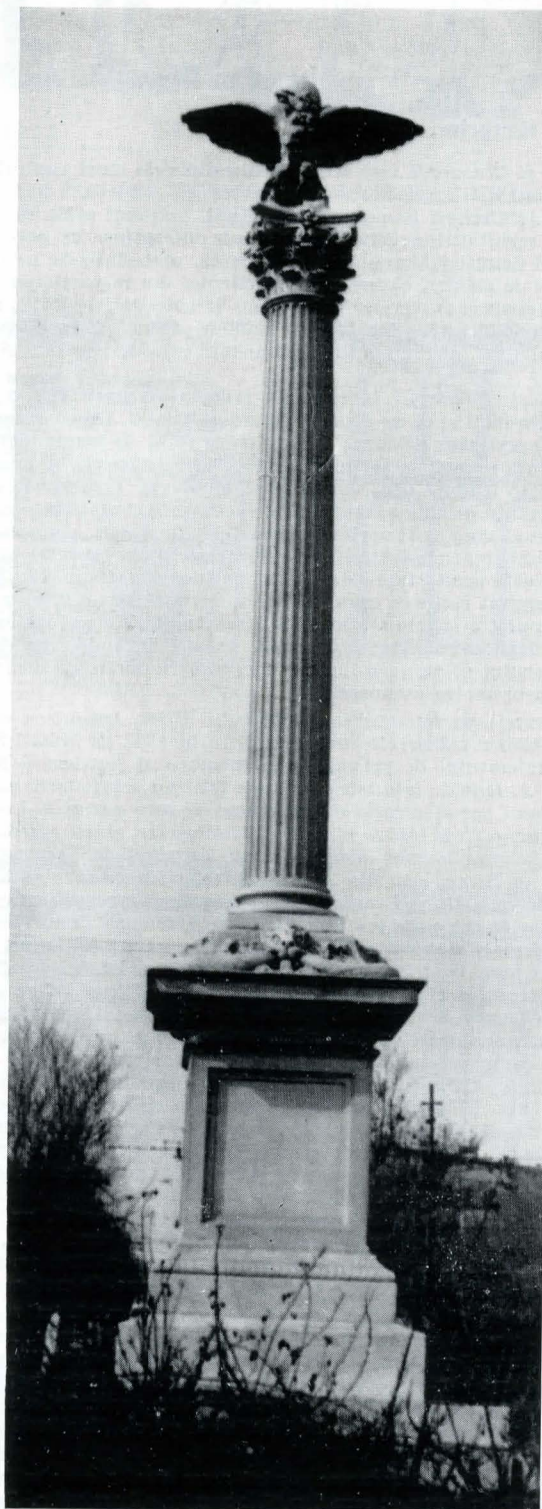
Cîțiva ani mai tirziu, în 1902, găsindu-se de cuvîntă ca în locul *Coloanei*, să fie înălțat monumentul lui C. A. Rosetti³, ea a fost încă o dată mutată și anume pe bulevardul Maria, actualmente bulevardul G. Coșbuc.

Cu timpul, uitîndu-se semnificația și evenimentul care a prilejuit inițial ridicarea *Coloanei*, ca și data primei inaugurări, ea a devenit cunoscută bucureștenilor sub denumirea de *Monumentul de la Rond*.

Chiar și numele autorului *Coloanei* a fost ignorat, Gunther Ott, în judicioasă și competentă monografie despre *Sculptorii din familia Storek*⁴, deși a consultat o bogată corespondență a sculptorului Karl Storek, nu o citează în catalogul lucrărilor acestuia, fapt ignorat și de alți biografi. Cel care destăinuie paternitatea lui Karl Storek asupra *Coloanei* este Carol Storek, fiul cel mare al artistului, la rîndul său sculptor, cînd într-un interviu⁵ o enumeră printre lucrările mai importante ale tatălui său.

Monumentul de la Rond, așa cum s-a păstrat pînă la seismul din 4 martie 1977, cînd coloana s-a desprins de pe soclu și s-a sfărîmat, constituia, pe de o parte, un vestigiu artistic important pentru începuturile sculpturii românești, iar pe de altă parte se înscris ca o realizare importantă în opera lui Karl Storek. El se compunea dintr-un pedestal (avînd la bază patru trepte, iar sus, în partea superioară, fiind decorat cu patru capete de lei, legate între ele prin ghirlande) deasupra căruia se înălța o grațioasă coloană terminată cu un capitel corintic, pe care stătea un vultur cu aripile ridicate purtînd în cioc o cruce, emblema Țării Românești.

Monumentul, bine echilibrat între părțile sale componente, înscrisu-se cu noblețe în spațiu, este realizat de K. Storek în spiritul monumentelor similare ridicate la acea vreme în țară, cum ar fi cel al lui Caragheorghevici, înălțat la 1828 în satul Schineni⁶, sau cel din grădina Copou din Iași,

executat după proiectul lui Gh. Asachi de arhitectul Sungurov⁷, monumente ale căror părți superioare erau, în primul caz, o piramidă sau, în cel de-al doilea, un obelisc.

Sperăm că în scurt timp monumentul va fi restaurat și va constitui în continuare una dintre atracțiile artistice bucureștene.

¹ Dr. Hans Kraus et L. Bachelin, *Bucarest et la Roumanie*, București, 1902, p. 133.

² *Dintr-o zi într'alta* în „Poporul”, 16 septembrie 1890.

³ Știri, *Secolul XX*, 15 august 1902.

⁴ Gunther Ott, *Sculptorii familiei Storek*, București 1940.

⁵ *O vizită la sculptorul Carol Storek fiul*, în „Cronica”, 19 februarie 1902.

⁶ Vezi „Buletinul Comisiei Monumentelor Istorice”, anul 1933, p. 139.

⁷ G. Oprescu, *Sculptura statuară românească*, București, 1954, p. 29.